

ارزیابی تفکر سیستمی در سطح مدیران شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی و ارتباط آن با اثربخشی عملکرد آنان

سمیه فخمی حسین زاد

دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد تبریز

شهرام میرزائی دریانی

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی اردبیل

چکیده

تفکر سیستمی فرایند شناخت مبتنی بر تحلیل (تجزیه) و ترکیب آن در جهت دستیابی به درک کامل و جامع یک موضوع، در محیط پیرامون خویش است. این نوع تفکر درصدد فهم کل سیستم و اجزای آن، روابط بین اجزاء و کل و رابط کل با محیط آن (فراسیستم) است. این پژوهش جهت ارزیابی تفکر سیستمی در سطح مدیران شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی و ارتباط آن با اثربخشی عملکرد آنان صورت گرفته است. پژوهش صورت گرفته از نظر روش از نوع همبستگی، از نظر زمان اجرا از نوع مقطعی و از نظر نتایج از نوع کاربردی و از نظر منطق اجرایی از نوع استقرایی می باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کارشناسان و تکنسین های شرکت آب و فاضلاب استان، به تعداد ۴۵۹ نفر می باشد که حجم نمونه ۲۰۵ نفر بوده است. نمونه گیری از نوع تصادفی ساده می باشد. روش گرد اطلاعات برای تدوین منابع نظری و پیشینه از نوع کتابخانه ای و ابزار مربوطه اسناد مرتبط بوده اند. روش گرد آوری داده ها برای آزمون فرضیه ها، پیمایشی و ابزار مربوطه پرسشنامه های محقق ساخته بوده اند. دو پرسشنامه تفکر سیستمی با تعداد گویه ۲۷ و آلفای کرونباخ ۰/۹۳ و پرسشنامه ارزیابی عملکرد مدیران با تعداد گویه ۱۴ و آلفای کرونباخ ۰/۹۵ در اختیار پاسخگویان قرار گرفته اند. در مرحله تحلیل آماری با استفاده از چولگی و کشیدگی نرمال بودن داده ها به اثبات رسیده و آزمون T تک نمونه ای و ضریب همبستگی پیرسون برای آزمون فرضیات مورد استفاده قرار گرفته اند. نتایج حاصل از آزمون فرضیات نشان می دهد بین تفکر سیستمی و اثربخشی عملکرد مدیران و همچنین بین ۹ مولفه تفکر سیستمی و اثربخشی عملکرد مدیران رابطه معنی دار وجود دارد.

واژگان کلیدی: اثربخشی عملکرد مدیران، تفکر سیستمی، شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

مقدمه

سده ها دقت، جزءنگری و تقسیم بندی علوم از سوی دانشمندان، تخصصی شدن آن و ایجاد شاخه های نوین را در پی داشت. زمانی تجزیه نمودن، پایه و اساس شناخت محسوب می شد و توانایی رسیدن به کوچکترین جزء از هر موجودیتی به معنای دستیابی به ذات، خواص و ویژگی های آن موجودیت تلقی می شد. اما مشکل ها نه تنها حل نشدند، بلکه بیشتر و پیچیده تر گشتند! چرا چنین شد؟ در حالی که هدف از علم، نه آموختن صرف، که به کارگیری آن است. به سخن دیگر پیشرفت علم و فن آوری اگرچه تسهیلاتی برای زندگی انسان ها به ارمغان آورد اما خود موجب معضلات دیگری شد و پیچیدگی مسائل را تشدید کرد. حاصل چه